etc 7/10990
Ek Cevap

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.001/01-254

08/02/2006

Konu : 7/10990-16895 esas sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :a)12.12.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10990-16895/43870 sayılı yazınız.
b)Başbakanlığın 26.12.2005 tarih ve B.02.KKG.0.12/106-489-16/5688 sayılı yazısı.
c)23.01.2006 tarih ve B.02.0.001/01-108 sayılı yazımız.

İstanbul Milletvekili Sayın Berhan ŞİMŞEK tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 7/10990-16895 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 31.01.2006 tarih ve B.13.0.HKM.0.00.00.00.(2006)610-1/190-04191 sayılı yazısı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER :
1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 31.01.2006 tarih ve 190-04191 sayılı yazısı.(4 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Başbakanlık Merkez Bina Bakanlıklar 06573 ANKARA
Tel (0312) 424 00 34 Fax (0312) 419 54 43
e-posta: buro.abdullatifsener@basbakanlik.gov.tr Elektronik Ağ: www.basbakanlik.gov.tr

7/10990

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Sayı : B.13.0.HKM.0.00.00.00.(2006)610-1/ 190 31 OCAK 2006
Konu : Yazılı Soru Önergesi

04191

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Doç. Dr. Abdüllatif ŞENER)

İlgi : 30/12/2005 tarihli ve B.02.0.001/01-3738 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Berhan Şimşek'e ait yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

26/06/2005 tarihinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilen GÖLTAŞ Çimento'da yeni yönetimce, işyeri huzuru, barışı, iş güvenliği ve güvencesini ortadan kaldırıcı nitelikte, sendikasızlaştırma amacı güden eylem ve işlemlerde bulunulduğu iddiaları ile 18 Ağustos 2005 tarihinde T.Çimse-İş Sendikasına üye olan işçilere, sendikadan istifa etmeleri yolunda baskı yapıldığına ilişkin Bakanlığımıza ulaşmış herhangi bir başvuruya rastlanılmamıştır.

GÖLTAŞ Çimento Anonim Şirketi işyerinde halen 289 işçi çalışmakta olmasına rağmen, 317 işçi sendika üyesi olarak görünmektedir.

Bu işyerinde TMSF yönetime el koymadan önce 349 sendikalı işçi bulunmakta iken, TMSF yönetime el koyduktan sonra 19 işçi daha sendikalı olmuş, 58 işçi sendika üyeliğinden çekilmiştir.

3 Kasım 2002 seçimleri öncesinde sendikaya üye olan toplam işçi sayısı kayıtlarımızda 197 olarak görülmekte olup, bugüne kadar bu işyerindeki işçilerle ilgili 180 adet Sendika Üyelik Bildirimi ve 60 adet Üyelikten Çekilme Bildirimi Bakanlığımıza intikal etmiştir.

Görüldüğü üzere, 3 Kasım 2002 tarihinden sonra bu işyerinde sendika üyesi olan işçilerin sayısında azalma değil aksine artış olduğu tesbit edilmiştir.

Devir tarihinden sonra 2 işçiye ait İşçi Çıkış Bildirimi Bakanlığımıza intikal etmiş bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen rakamsal bilgiler 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 24'ncü maddesi hükümlerine göre kayıtlarımızda yer almıştır.

TMSF tarafından atanan yönetim tarafından iş akdi feshedilen veya süreli izne çıkartılan işçilerin sayısı ve gerekçeleri ile bu gerekçeler arasında sendikalaşmaya yönelik faaliyetlerde bulundukları iddiaları konusunda; Bakanlığımız kayıtlarında herhangi bir yazılı müracaata rastlanılmamıştır.

3 Kasım 2002 seçimleri öncesi, Bakanlığımız Temmuz 2002 istatistiğine göre; toplam işçi sayısı 4.572.841, sendikalı işçi sayısı 2.680.966 ve sendikalaşma oranı %58.63, Temmuz 2003'te sendika üyesi işçi sayısı 2.755.191, Temmuz 2004'te 2.854.059, Temmuz 2005'te 2.945.929 ve sendikalaşma oranları da sırasıyla %57.62, %58.05, %58.65 tir.

İnönü Bulvarı No: 42 Emek/ANKARA
Tel : 0 312- 296 64 01 Fax : 0312-212 39 34
Elektronik Ağ: www.csgb.gov.tr.
Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Araştırmacı : Yıldız VİDİNLİ
e.posta: Yvidinli@csgb.gov.tr.

7/10990

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Görüleceği üzere, sendika üyesi işçi sayısında bir azalma olmamıştır. Dolayısıyla, sendikal hak ve özgürlükler konusunda duyarsız kalınması da söz konusu değildir.

4857 sayılı İş Kanunu'na göre Bölge Müdürlüklerimizde işyerlerinin; unvan, adres ve işveren bilgileri esas alınarak sicil dosyaları tutulmakta ve bu işyerleri gerek işçilerin veya sendikalarının başvuruları üzerine ve gerekse dönemler itibariyle Bakanlığımız İş Müfettişleri tarafından yasalara uygunlukları açısından kontrol denetimine tabi tutulmaktadırlar.

TMSF bünyesinde faaliyet gösteren işyerleri de adıgeçen fon tarafından yönetilmiş olsa bile başta İş Kanunu olmak üzere 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu hükümlerine uygun hareket etmek zorundadırlar.

Hangi işyerlerinin TMSF tarafından yönetildiği Bakanlığımızca bilinmese bile çalışanlarının yukarıda belirtilen ilgili Kanunların himayesinde olacağından kuşku duyulmamalıdır.

2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun günümüz koşullarına, onayladığımız Uluslar- arası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine ve Avrupa Birliği müktesebatına uygun bir hale getirmek amacıyla kapsamlı bir çalışma başlatılmış ve sonuç aşamasına gelinmiştir. Bakanlığımızca hazırlanan sözkonusu Sendikalar Kanunu Tasarısı Taslağı Sosyal tarafların, görüşlerine sunulmuş olup, çalışmanın en kısa sürede sonuçlandırılması hedeflenmektedir.

Tasarı Taslağı ile sendika kurucularında aranan Türk vatandaşı olma ile on yıl bilfiil çalışma koşulu kaldırılmış, üyelik aidatlarının sendika tüzüklerine bırakılması öngörülmüş ve Kanundaki birçok detay hükümler esnetilmiş, yasaklar olabildiğince azaltılmıştır. İşkolları sayısı ise 28'den 18'e indirilerek, Avrupa sendikacılığında gözlenen işkolu sayısını azaltma ve güçlü sendikacılığı özendirme amacı izlenmiştir.

2821 sayılı Sendikalar Kanunu; çalışma ilişkilerinde ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için işçiler ve işverenler tarafından meydana getirilen sendikalar ile konfederasyonların kuruluşu, teşkilatı, faaliyeti ve denetlenmesi esaslarını düzenlediğinden hak grevi ile ilgili bir hususun konusu itibariyle Sendikalar Kanunu kapsamında değerlendirilmesi sözkonusu olmayacaktır.

Ancak, hak grevi, toplu iş hukukunun konusu olmakla birlikte bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamakta ve öte yandan üyesi bulunduğumuz uluslararası kuruluşların da öneri ve tavsiyesi bulunmamaktadır.

2002-2005 yılları arasında sendikal yaşama ilişkin düzenlemeler;

16/04/ 2005 tarih ve 25788 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5332 sayılı Kanun ile 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 33'üncü maddesinin sekizinci bendinde yapılan değişiklikle;

Sendika ve konfederasyonların, üyelik şartı aranmaksızın, nakit mevcutlarının % 25'ini aşmamak kaydıyla ve genel kurul kararıyla, ilgili bakanlıklara devretmek üzere eğitim, sağlık, rehabilitasyon veya spor tesisleri kurmak veya bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarına ayni ve nakdi yardımda bulunmak, yurt içinde veya yurt dışında yangın, su baskını, deprem gibi tabii afetlerin vukuunda doğrudan veya yetkili makamlar aracılığıyla afet bölgesinde konut, eğitim, sağlık veya rehabilitasyon tesisleri yapmak veya bu amaçla kamu kurum ve kuruluşlarına ayni ve nakdi yardımda bulunmaları sağlanmıştır.

İnönü Bulvarı No: 42 Emek/ANKARA
Tel : 0 312- 296 64 01 Fax : 0312-212 39 34
Elektronik Ağ: www.csgb.gov.tr.

Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Araştırmacı : Yıldız VİDİNLİ
e.posta: Yvidinli@csgb.gov.tr.

7/10990

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Söz konusu sosyal faaliyetlerin sendika ve konfederasyonların genel kurul kararına bırakılması ve genel kurulların da dört yılda bir yapılıyor olması nedeniyle Kanun değişikliği ile getirilen bu düzenlemenin genel kurul sürelerine kadar uygulanmasının zor olması ve olağanüstü genel kurulların da sendikal kuruluşlara maliyet getirmesi nedeniyle;

19/07/2005 tarih ve 25880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5401 sayılı Sendikalar Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun ile;

a) 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun 5332 sayılı Kanunla değişik 33'üncü maddesinin sekizinci bendinde tekrar değişiklik yapılmış ve sekizinci bentte geçen "genel kurul kararıyla" ibaresi "yönetim kurulu kararıyla" olarak değiştirilmiştir.

b) 5401 sayılı Kanunla Sendikalar Kanunu'nun 62'nci maddesinde de değişiklik yapılmış ve bu değişiklikle; işverenlerin işe yeni aldıkları işçiler ile herhangi bir nedenle iş akdi feshedilen işçilerin Bakanlığımız Bölge Müdürlüğüne bildirilmesi yolundaki düzenleme kaldırılmış ve bu bildirimlerin sadece Bakanlığımıza yapılması öngörülmüştür.

c) Kanun değişikliğine paralel olarak, Bakanlığımızca hazırlanan "İşverenlerin Çalıştırdıkları İşçileri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na ve Bölge Müdürlüğü'ne Bildirmeleri ile Sendika ve Konfederasyonlarca Düzenlenecek Üye Kayıt Fişleri ve Defterlerinin Şekli ve İçeriği Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" de 12/08/2005 tarih ve 25904 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ülkemizin Katılım Müzakerelerinde ele alınacağı 35 konu başlığından biri, "sosyal politika ve istihdam" dır. Bu konu, "erkek ve kadınlar arasında fırsat eşitliği" ile "ayrımcılıkla mücadeleyi" de içermektedir. Sendikal haklarda uyum görüşmeleri, 19'uncu sırada yer alan "sosyal politika ve istihdam" kapsamında ele alınacaktır.

Avrupa Sosyal Şartı'nın 5'inci maddesi "tüm çalışanlar ve işverenlerin ekonomik ve sosyal çıkarlarını korumak amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlar düzeyinde örgütlenme özgürlüğüne sahip olduklarını" 6'ncı maddesi "tüm çalışanlar ve işverenlerin toplu pazarlık hakkına sahip olduklarını" öngörmektedir. Bu maddelere Ülkemiz tarafından çekince konulmuş olmasında Şartın, özellikle bu maddelerinin tüm çalışanlar ile ilgili olması ve yapılacak değişikliklerin öncelikle Anayasal boyutunun bulunması sebep teşkil etmekte ve bu nedenle çekince sürdürülmektedir. Yeni Devlet Memurları Kanunu'nun işçi ve memur tanımını yapması ve kimlerin kamu görevlisi sayılacağının belirlenmesi sonrasında, ülke şartları da dikkate alınarak gerekli çalışmalar başlatılabilecektir.

Mamak Belediye Başkanlığı işyerlerinde çalışan işçilere Belediye Başkanı ve diğer belediye görevlileri tarafından çeşitli baskılar uygulandığı ve sendikal hakların kullanılmasının engellendiğine ilişkin DİSK Genel-İş Sendikasının başvurusu üzerine Bakanlığımız İş Müfettişleri tarafından söz konusu işyerlerinde gerekli inceleme yapılmış ve sendikalaşma ve sendika seçme özgürlüğüne aykırı bir durum tespit edilememiştir.

Belediyeler de dahil çeşitli işyerlerinde; sendikal hak ve özgürlüklerin engellendiği gerekçesiyle muhtelif tarihlerde Bakanlığımıza yapılan başvurular üzerine Bakanlığımız İş Müfettişlerince gerekli incelemeler yapılmaktadır.

İnönü Bulvarı No: 42 Emek/ANKARA
Tel : 0 312- 296 64 01 Fax : 0312-212 39 34
Elektronik Ağ: www.csgb.gov.tr.
Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Araştırmacı : Yıldız VİDİNLİ
e.posta: Yvidinli@csgb.gov.tr.

7/10990

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

Mamak Belediyesi ile ilgili olarak Uluslararası örgütler tarafından yapılmış bir başvuruya kayıtlarımızda rastlanılmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcılığı
Tarih 31.05.2006
Sayı 270

İnönü Bulvarı No: 42 Emek/ANKARA
Tel : 0 312- 296 64 01 Fax : 0312-212 39 34
Elektronik Ağ: www.csgb.gov.tr.

Ayrıntılı Bilgi İçin İrtibat Araştırmacı : Yıldız VİDİNLİ
e.posta: Yvidinli@csgb.gov.tr.